

POWIATOWY URZĄD PRACY

w OSTRZESZOWIE

ul. Przemysłowa 7, 63-500 Ostrzeszów
tel. 062 732 07 90, fax. 062 732 07 91

<http://pup.ostrzeszow.ibip.pl>

e-mail: poos@praca.gov.pl

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM W 2007 ROKU

SIERPIEŃ 2008 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
1. Analiza bezrobocia wg zawodów i grup zawodowych.....	4
2. Napływ bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim w 2007 roku.....	5
3. Analiza ofert pracy wg zawodów i grup zawodowych.....	7
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	10
5. Charakterystyka sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie ostrzeszowskim.....	15
ZAKOŃCZENIE.....	19

WSTĘP

Głównym celem opracowania jest przedstawienie wyników przeprowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zgodnie z zaleceniami przygotowanymi przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Przez **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Źródłem informacji do opracowania niniejszego raportu są:

- Załącznik Nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „**Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za 2007rok**” oraz
- Załącznik Nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „**Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za 2007 rok**”.

Dane liczbowe o bezrobociu i ofertach pracy w 2007 roku opracowano posługując się nazwami grup zawodów, zawodów i specjalności zgodnymi z obowiązującą Klasyfikacją Zawodów i Specjalności wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakres jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644 z późn. zm.).

Analiza struktury osób bezrobotnych i ich klasyfikacja wg zawodów, ofert pracy oraz zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest niezbędna do podejmowania efektywnych działań zmierzających do łagodzenia skutków bezrobocia w powiecie ostrzeszowskim.

1. Analiza bezrobocia wg zawodów i grup zawodowych.

Według stanu na koniec grudnia 2007r. bezrobocie w powiecie ostrzeszowskim ukształtowało się na poziomie **1446 osób**. W porównaniu do grudnia 2006r. nastąpił spadek liczby bezrobotnych o 320 osób tj. o 18,1%.

Stopa bezrobocia w powiecie wyniosła w końcu 2007r. - **6,6%**. W porównaniu do stanu sprzed roku **obniżyła się o 1,5 punktu procentowego**.

Największy udział w strukturze bezrobotnych stanowią osoby nieposiadające kwalifikacji zawodowych (17,4%), tj. 251 osób.

Natomiast najliczniej reprezentowane zawody wśród osób bezrobotnych w końcu 2007 roku to:

- sprzedawca – 119 osób,
- technik rolnik – 61 osób,
- kucharz – 46 osób,
- technik handlowiec – 37 osób,
- monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych – 35 osób,
- krawiec – 33 osoby,
- pracownik biurowy – 30 osób,
- rolnik – 26 osób,
- technik mechanik 26 osób.

Analiza struktury bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrzeszowskim w końcu 2007r. obejmuje duże grupy zawodowe. Każda z tych grup zawiera zróżnicowaną liczbę grup elementarnych 4-cyfrowych. Stąd pomimo, iż w analizie zawodów jednostkowych wśród bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim dominują *sprzedawcy*, to wśród grup zawodowych w układzie 2-cyfrowym dominuje grupa z kodem **74 – tj. *pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy***.

W grupie tej występują zawody takie jak:

- krawcy, szwaczki i tapicerzy – 60 osób,
- stolarze – 37 osób,
- cukiernicy – 13 osób,
- piekarze – 10 osób.

Łączna liczba osób z w/w zawodami w obrębie jednej grupy 2-cyfrowej powoduje, że grupa ta usytuowała się na **pierwszym miejscu**.

Natomiast na **pozycji drugiej** występuje grupa z kodem **52 – modelki, sprzedawcy i demonstratorzy**, mimo tego, iż w grupie tej wśród osób bezrobotnych, zarejestrowanych w tutejszym urzędzie występują tylko *sprzedawcy*.

Licznie reprezentowane grupy zawodowe wg kodu 2-cyfrowego to również m.in.:

- **grupa zawodowa z kodem 32** - średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia,
- **grupa zawodowa z kodem 51** – pracownicy usług osobistych i ochrony,
- **grupa zawodowa z kodem 34** – pracownicy pozostałych specjalności,
- **grupa zawodowa z kodem 24** – pozostali specjaliści.

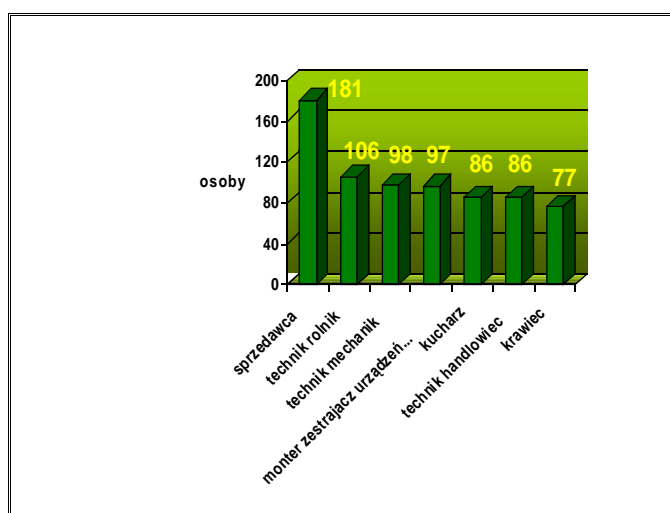
2. Napływ bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim w 2007 roku.

W 2007 r. największy napływ bezrobotnych stanowiły osoby **bez zawodu** - **637 osób**.

Natomiast biorąc pod uwagę osoby bezrobotne posiadające kwalifikacje zawodowe największy napływ bezrobotnych wg zawodów przedstawia poniższy wykres:

Wyk 1. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrzeszowskim w 2007 r.

(Wykaz najliczniej reprezentowanych zawodów)

Analizując napływ osób bezrobotnych wg zawodów zauważyć można duży napływ osób bezrobotnych w zawodzie *sprzedawca*. Sytuacja taka wynika z faktu,

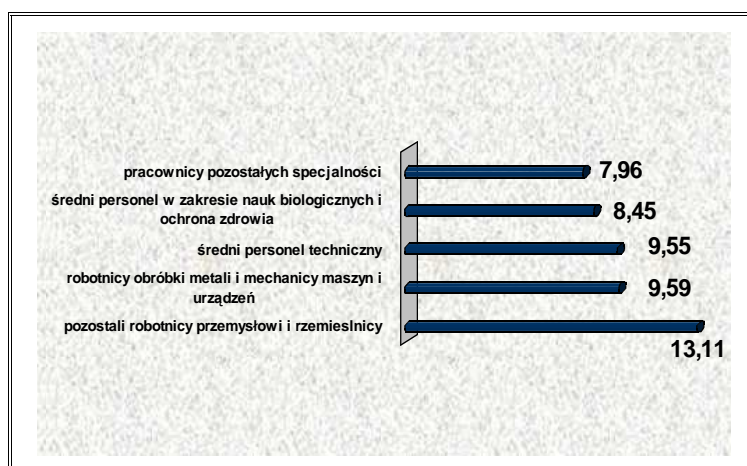
iż w firmach funkcjonujących na terenie powiatu ostrzeszowskiego występuje duża rotacja osób w zawodzie sprzedawcy. Są to osoby, które z różnych przyczyn rezygnują z pracy, najczęściej z powodu niskiej płacy lub całotygodniowego systemu pracy. Z kolei biorąc pod uwagę zawody – *technik rolnik*, a także *technik mechanik* i *technik handlowiec* są to najczęściej osoby, które nie pracowały w zawodzie wyuczonym i w związku z tym urząd pracy proponuje im odbycie stażu zawodowego w celu przyuczenia do zawodu i nabycia odpowiednich umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych. Liczną grupę stanowią także osoby pracujące w zawodzie *monter zestrójacz urządzeń elektronicznych*. Stan taki spowodowany jest tym, że w 2007r. sporej liczbie osób pracujących w tym zawodzie skończyły się umowy o pracę.

Z kolei biorąc pod uwagę strukturę napływu osób bezrobotnych w 2007r. według dużych grup 2-cyfrowych - największy udział posiadały osoby z grupy zawodowej **74 - pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (13,11% ogółu bezrobotnych):

- krawiec – 77 osób,
- stolarz – 55 osób,
- tapicer – 38 osób,
- szwaczka – 36 osób,
- stolarz meblowy – 33 osoby,
- pozostali stolarze i pokrewni – 10 osób.

Powyższą sytuację przedstawia wykres 2, obejmujący najliczniej reprezentowane grupy zawodowe wg kodu 2-cyfrowego.

Wyk.2 Struktura napływu bezrobotnych w powiecie ostrzeszowskim w 2007 roku według dużych grup 2-cyfrowych.

3. Analiza ofert pracy wg zawodów i grup zawodowych.

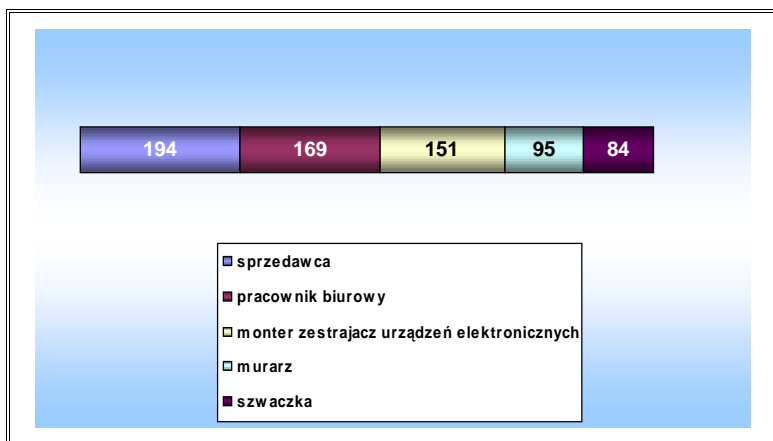
W 2007r. PUP w Ostrzeszowie miał do dyspozycji łącznie **2 454** oferty wolnych miejsc pracy, tj. o **266** (9,8%) mniej niż przed rokiem.

Wśród zgłoszonych ofert pracy:

- 2109 (85,9%) pochodziło z sektora prywatnego,
- 345 (14,1%) pochodziło z sektora publicznego,
- 2453 (99,9%) dotyczyło pracy na czas określony,
- 1858 (75,7%) ofert pracy niesubsydiowanej,
- 596 (24,3%) dotyczyło pracy subsydiowanej,
- 1111 (45,3%) przeznaczonych było dla kobiet,
- 868 (35,4%) przeznaczonych były dla młodzieży,
- 62 (2,5%) przeznaczone były dla osób niepełnosprawnych.

Wyk.3. Oferty pracy według zawodów zgłoszone w 2007 roku w powiecie ostrzeszowskim.

(Wykaz najliczniej reprezentowanych zawodów)

Analizując powyższy wykres możemy stwierdzić, że w 2007 roku w powiecie ostrzeszowskim, podobnie jak w ubiegłym roku najwięcej propozycji pracy było skierowanych do: **sprzedawców**. Wynika to z faktu, że na terenie powiatu ostrzeszowskiego funkcjonują duże sieci handlowe jak: EKO, POLO MARKET, BIEDRONKA, w których występuje duża rotacja pracowników spowodowana m.in. niskim lub minimalnym wynagrodzeniem, tygodniowym wymiarem czasu pracy obejmującym często niedziele i święta. .

Z kolei na drugiej pozycji ukłasyfikowali się **pracownicy biurowi** 169 ofert. Pod uwagę należy jednak wziąć, że spośród tych ofert w zawodach należących do w/w grupy, znaczna większość, bo aż 113 ofert to propozycje odbycia stażu zawodowego.

W omawianym okresie znaczny napływ ofert pracy odnotowano także na stanowisku **monter zestrzajacz urządzeń elektronicznych**. Największa liczba ofert pracy zgłoszona została przez firmę LEONI AUTOKABEL POLSKA Sp. z o.o i obejmowała zapotrzebowanie nie na nowo utworzone miejsca pracy, lecz na już istniejące.

Natomiast w strukturze ofert pracy według dużych 2-cyfrowych grup zawodowych w powiecie ostrzeszowskim zgłoszonych w 2007 roku najwyższy wskaźnik odnotowała grupa zawodowa z kodem **74, tj. pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (14,6%). Łączna liczba ofert pracy z grup elementarnych w układzie 4-cyfrowym, wchodzących w w/w dużą grupę zawodową – usytuowała tę grupę na **1 pozycji**.

Z kolei w analizie ofert pracy według zawodów najwięcej ofert pracy skierowanych było do **sprzedawców**. Jednak zawód - *sprzedawca* znajduje się tylko jeden w dużej grupie 2-cyfrowej **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** i w związku z tym ta grupa zawodowa usytuowała się dopiero na **6 pozycji**.

W grupie zawodowej **pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** usytuowanej na 1 pozycji, najwięcej ofert pracy zostało zgłoszonych w takich zawodach jak:

- 1 stolarze i pozostali stolarze i pokrewni – 113 ofert pracy,
- 2 szwaczki – 84 ofert pracy,
- 3 ubojowy – 35 ofert pracy.

Powyższą sytuację przedstawia tabela poniżej.

Tabela 1. Struktura ofert pracy według grup zawodowych w układzie 2-cyfrowym w powiecie ostrzeszowskim w 2007 roku. (%)

(Wykaz najliczniej reprezentowanych dużych grup zawodowych)

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy
			zgłoszone w 2007 roku
1	2	3	4
1.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (m.in. stolarze i pokrewni, masarze, szwaczki)	14,59
2.	71	Górnicy i pracownicy budowlani (m.in. murarze, cieśle, stolarze budowlani, dekarze, robotnicy budowy dróg i pokrewni)	14,34
3.	82	Operatorzy i monterzy maszyn (monterzy sprzętu elektronicznego, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali)	14,02
4.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (elektrycy budowlani i pokrewni, ślusarze i pokrewni, spawacze i pokrewni, itp.)	10,96
5.	41	Pracownicy obsługi biurowej (pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani, magazynierzy i pokrewni, itp.)	8,80

Z kolei wykaz osób bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy najliczniej zarejestrowanych w 2007 roku, uwzględniając oferty pracy zgłoszone w powiecie ostrzeszowskim w 2007 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 . Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie ostrzeszowskim w 2007 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2007 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2007 roku
Przetwórstwo przemysłowe	1093	1007
Budownictwo	348	391
handel	319	286
Administracja publiczna	105	142
Rolnictwo	103	27

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

W celu przeprowadzenia analizy zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych należy porównać średnio miesięczną liczbę ofert pracy zgłoszonych w 2007r. ze średnio miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w tym roku wg zawodów. Następnie obliczając średnio miesięczną nadwyżkę lub deficyt podaży siły roboczej w badanym roku możemy ustalić wskaźnik intensywności nadwyżki lub deficytu zawodów.

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k

Analizując sporządzony raport można zauważyć, iż spora grupa zawodów osiągnęła **wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k** określony jako **MAX**. Taką wartość wskaźnika przyjmują te zawody, w których w minionym roku zostały zgłoszone oferty wolnych miejsc pracy, natomiast w ewidencji bezrobotnych nie odnotowano osób posiadających wymieniony zawód. Należy więc przyjąć, że są to **zawody deficytowe**. W powiecie ostrzeszowskim były to m.in. takie zawody jak: ***nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej, monter konstrukcji budowlanych, zbrojarz, operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury, monter wyrobów z tworzyw sztucznych.***

Dość liczną grupę zawodów deficytowych stanowią również zawody, którego wartość wskaźnika deficytu jest większa niż 1,1 tzn.:

Zawody deficytowe – wskaźnik >1,1

(wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k)

(wybrano 30 zawodów, dla których wskaźnik osiągnął wartość największą)

Lp.	Zawód deficytowy	Wartość wskaźnika
1.	Formowacz wyrobów ceramicznych	28,0
2.	Opiekun w domu pomocy społecznej	23,0
3.	Spawacz ręczny gazowy	21,0
4.	Sprzedawca w stacji paliw	18,0
5.	Monter konstrukcji stalowych	15,0
6.	Cieśla	14,6
7.	Robotnik gospodarczy	12,8
8.	Brukarz	12,0
9.	Monter konstrukcji aluminiowych	12,0
10.	Pozostali monterzy sprzętu elektronicznego	12,0
11.	Kamieniarz	8,0
12.	Pozostali piekarze, cukiernicy	8,0
13.	Kierowca samochodu osobowego	7,0
14.	Kierowca samochodu ciężarowego	6,3
15.	Pakowacz	6,0
16.	Bibliotekarz	6,0
17.	Mechanik samochodów ciężarowych	5,0
18.	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	4,5
19.	Dekarz	4,0
20.	Mechanik maszyn i urządzeń biurowych	4,0
21.	Pozostali stolarze i pokrewni	3,8
22.	Technik prac biurowych	3,6
23.	Ubojowy	3,5
24.	Magazynier	3,3
25.	Ładowacz	3,0
26.	Nauczyciel wychowania fizycznego	3,0
27.	Pedagog szkolny	3,0
28.	Monter rusztowań	3,0

29.	Operator maszyn do przetwórstwa drobiu	3,0
30.	Portier	3.0

Kontynuując analizę warto również zwrócić uwagę na **zawody zrównoważone**. Są to te zawody, w których liczba osób bezrobotnych jest zbliżona do zgłoszonego zapotrzebowania.

Zawody zrównoważone

wg wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k

(wybrano przykładowe zawody)

Lp.	Zawód zrównoważony	Wartość wskaźnika
1.	Opiekunka środowiskowa	1,0
2.	Wulkanizator	1,0
3.	Dozorca	1,0
4.	Operator maszyny rozlewniczej	1,0

Sporządzony raport pozwolił również ustalić, które **zawody** na powiatowym rynku pracy są **nadwyżkowe**, czyli w urzędzie pracy były zarejestrowane osoby bezrobotne, jednak w minionym roku nie zgłaszano ofert wolnych miejsc pracy.

Zawody nadwyżkowe – wskaźnik <0,9

(wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k)

(wybrano 30 zawodów, dla których wskaźnik osiągnął wartość najniższą)

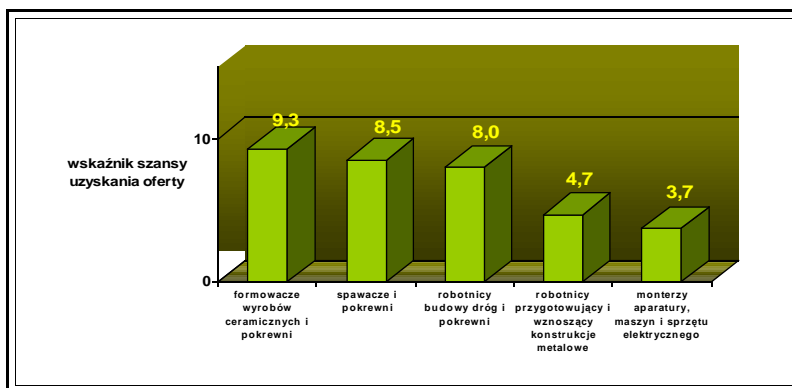
Lp.	Zawód nadwyżkowy	Wartość wskaźnika
-----	------------------	-------------------

1.	Technik mechanik	0,0102
2.	Technik handlowiec	0,0233
3.	Ekonomista	0,0312
4.	Specjalista ds. rachunkowości	0,0526
5.	Pedagog	0,0714
6.	Kucharz małej gastronomii	0,0714
7.	Betoniarz	0,0909
8.	Technik rachunkowości	0,1111
9.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,1333
10.	Specjalista ds. marketingu i handlu	0,1429
11.	Technik elektronik	0,1429
12.	Nauczyciel języka polskiego	0,1667
13.	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	0,1739
14.	Krawiec	0,1948
15.	Palacz kotłów parowych	0,2000
16.	Technik budownictwa	0,2105
17.	Technik usług fryzjerskich	0,2222
18.	Mechanik samochodów osobowych	0,2453
19.	Technik administracji	0,2500
20.	Technik usług kosmetycznych	0,2727
21.	Tokarz	0,3077
22.	Piekarz	0,3214
23.	Palacz kotłów c.o. wodnych rusztowych	0,3333
24.	Kierowca ciągnika rolniczego	0,3333
25.	Fryzjer damski	0,3333
26.	Ratownik medyczny	0,3333
27.	Fizjoterapeuta	0,3846
28.	Cukiernik	0,4091
29.	Kucharz	0,4186
30.	Palacz pieców zwykłych	0,5000

Analiza **rankingu zawodów zgłoszonych w ofertach pracy** przeprowadzana jest w oparciu o wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie, dzięki któremu określić można zawody, w których bardzo trudno otrzymać pracę i zawody, w których bezrobotni nie mają trudności ze znalezieniem pracy.

Wskaźnik równy **0** oznacza brak ofert w danej grupie zawodowej, wskaźnik **Max** – brak osób bezrobotnych o konkretnych kwalifikacjach, wskaźnik **większy od 1** określa te zawody, w których istnieje największa szansa otrzymania oferty pracy. Dla powiatu ostrzeszowskiego sytuację tę przedstawia poniższy wykres.

Wyk.4. Ranking zawodów według kodu czterocyfrowego zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie ostrzeszowskim w 2007 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

5. Charakterystyka sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie ostrzeszowskim.

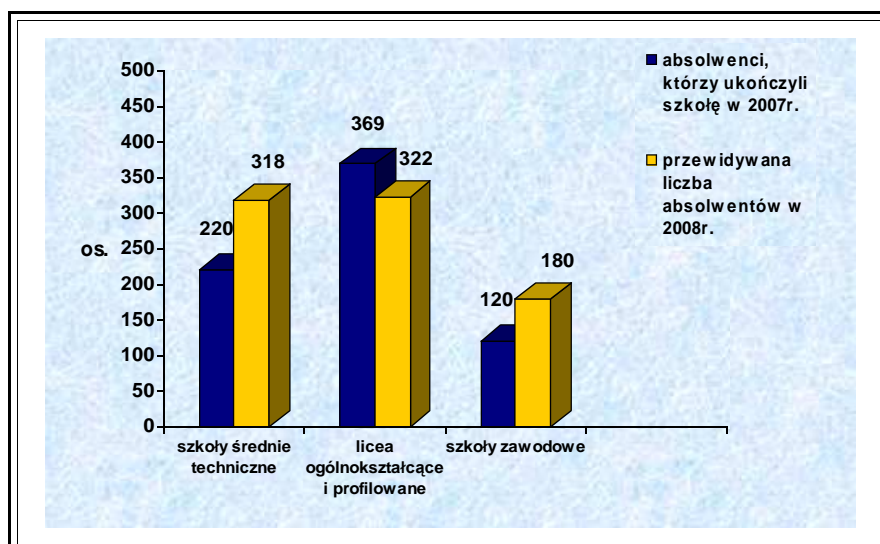
Analiza danych odnośnie liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrzeszowie w końcu 2007 roku, a także danych pochodzących z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) MEN, obejmuje szkoły ponadgimnazjalne takie jak:

- I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Curie – Skłodowskiej w Ostrzeszowie,

- Zespół Szkół Nr 1 w Ostrzeszowie,
- Zespół Szkół Nr 2 w Ostrzeszowie,
- Zespół Szkół Nr 3 w Ostrzeszowie,
- Zespół Szkół Nr 3 Oddział w Grabowie nad Prosną,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Ostrzeszowie.

W 2007 r. edukację w/w szkołach ponadgimnazjalnych ukończyło **709 osób**. Według prognoz pochodzących ze szkół ponadgimnazjalnych liczba absolwentów w 2008 roku zwiększy się do **820 osób**. Sytuacja ta spowodowana jest faktem, iż w Zespole Szkół nr 2 w Ostrzeszowie przewidywani są absolwenci nowych kierunków kształcenia: technik informatyk i technik logistyk, natomiast w Zespole Szkół nr 1 – technik organizacji usług gastronomicznych.

Wykres 5. Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2007 r. i przewidywana liczba absolwentów w 2008 r. według szkół w powiecie ostrzeszowskim.

W 2007 r. młodzież z ogólnym wykształceniem, która kończąc szkołę nie uzyskała zawodu stanowiła 52% ogółu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2007r. (709 osób) /Wykres 5/. W szkołach wśród absolwentów dominujący odsetek stanowi młodzież, która kończy szkoły i nie uzyskuje zawodu - z ogólnym wykształceniem –52% ogółu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (709 osób) w 2007 r. /Wykres 5/. Natomiast w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy w końcu 2007 r. znajdowały się 33 osoby z wykształceniem ogólnym. Młodzież ta zazwyczaj planuje dalszą edukację na studiach wyższych, bądź w szkołach policealnych, co przyczynia się do wzrostu ich szans na rynku

pracy. Dodatkowo analizując przewidywaną liczbę absolwentów zauważyć można, iż ZS nr 2 nie będzie organizował naboru do *liceum o profilu zarządzanie informacją*, a także zmniejszy się liczba uczniów w 2008 r. w *liceum profilowanym w ZS nr 1*.

W związku z reformą oświaty, w wyniku której uległa zmniejszeniu liczba szkół zawodowych oraz większą dostępnością kształcenia na poziomie szkoły średniej, zasadnicze szkoły zawodowe ukończyło 120 absolwentów.

Najwięcej absolwentów ukończyło Szkołę Zawodową w Zespole Szkół Nr 1 w Ostrzeszowie – 90 osób (75% absolwentów szkół zawodowych).

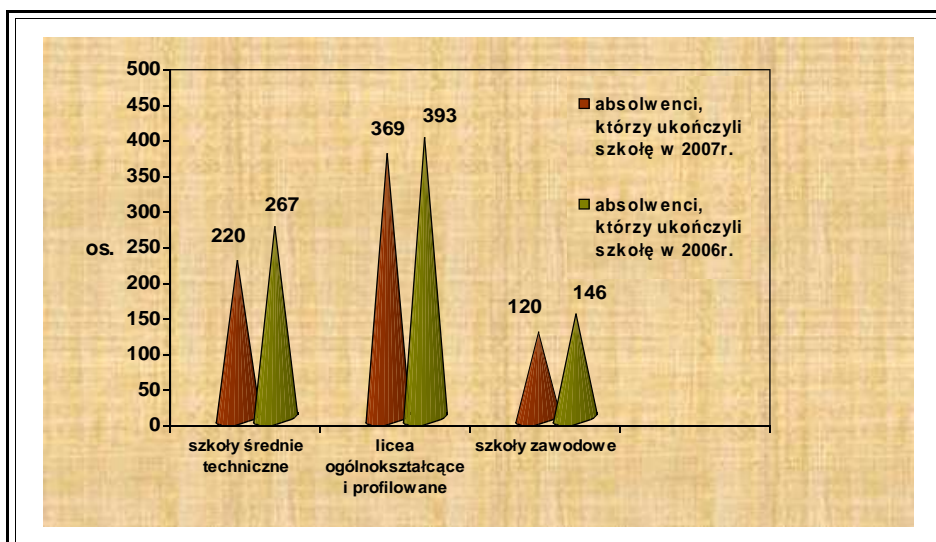
Z analizy danych wynika, iż w ZS nr 1 przewidywana liczba absolwentów w zawodzie *tapicer* zwiększy się prawie 5-krotnie w stosunku do liczby absolwentów, którzy ukończyli szkołę w 2007 r. (4 osoby). Wynika to z zapotrzebowania na ten zawód na lokalnym rynku pracy oraz udostępnieniem przez pracodawców możliwości praktycznej nauki zawodu.

Z kolei w porównaniu do 2006 r. zwiększa się liczba absolwentów w zawodzie *kucharz małej gastronomii*. Zaznaczyć należy, iż zawód ten należy do zawodów nadwyżkowych w powiecie ostrzeszowskim. W związku z tym oznacza to, że mogą oni natrafić na barierę ograniczonej możliwości podjęcia pracy.

Zadowolający jest fakt, że w 2008 r. przewiduje się absolwentów w zawodzie *technik informatyk*. Jest to nowy kierunek kształcenia, na który jest zainteresowanie wśród gimnazjalistów. Należy zwrócić uwagę na fakt, że właściwą decyzją młodzieży jest podjęcie kształcenia w zawodzie *technik informatyk* oraz *organizator usług gastronomicznych*, gdyż występuje zapotrzebowanie na te zawody na lokalnym rynku pracy. Umiejętności osób z w/w zawodami mogą być przydatne na rynku pracy, zarówno ze względu na procesy informatyzowania gospodarki, jak i rozwój usług turystycznych. W powiecie ostrzeszowskim w ostatnich latach obserwuje się znaczny rozwój gospodarstw agroturystycznych. Przewidywana liczba absolwentów w Zespole Szkół nr 2 w zawodzie *technik informatyk* wynosi 75 osób, natomiast *organizator usług gastronomicznych* w ZS nr 1 – 9 osób.

Wykres 6. Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2007 r. w porównaniu do liczby absolwentów w 2006 r. według szkół w powiecie ostrzeszowskim.

Analizując strukturę zawodową absolwentów z wykształceniem średnim zarejestrowanych w urzędzie pracy, w ewidencji osób bezrobotnych dominowali absolwenci w zawodzie *technik handlowiec* (6 osób). Zaznaczyć należy, iż w sporządzonym raporcie zawód *technik handlowiec* mieści się w grupie zawodów nadwyżkowych, pomimo iż do urzędu pracy w 2007 r. zgłoszono w tym zawodzie 178 ofert pracy. Wynika to z faktu, że na stanowisku sprzedawcy występuje duża rotacja pracowników, głównie w sklepach typu markety. Ponadto absolwenci szkół średnich nie posiadają umiejętności obsługi kasy fiskalnej. W związku z tym urząd pracy organizuje szkolenia w zakresie obsługi kasy fiskalnej oraz umożliwia odbycie staży zawodowych.

Obecnie szansą dla tych osób są również powstające na terenie Ostrzeszowa 2 nowe markety, które gwarantują szkolenia w zakładzie pracy dla zatrudnionej kadry pracowników.

Kreowanie sytuacji na rynku pracy obejmującej omawianą grupę osób bezrobotnych wymaga stosowania działań nie tylko związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy, ale również związanych z odpowiednim doбором kierunków kształcenia dla młodzieży. Dynamiczne zmiany na rynku pracy wymagają od młodych ludzi podejmowania trafnych decyzji dotyczących ich ścieżki kariery, jak również wysokiej aktywności w zakresie uzupełniania deficytowych umiejętności zawodowych.

ZAKOŃCZENIE

Z raportu obejmującego część diagnostyczną oraz prognostyczną dotyczącą absolwentów za 2007 rok wynika, iż występowały problemy przy realizacji ofert w zawodach budowlanych takich jak: murarz, cieśla, zbrojarz, monter konstrukcji stalowych, monter rusztowań, m.in. wynikały one z miejsca wykonywania proponowanej pracy, które zazwyczaj dotyczyło terenu całego kraju, jak również

z zainteresowania rozpoczęciem własnej działalności gospodarczej przez osoby z w/w kwalifikacjami.

Na powiatowym rynku pracy poszukiwane były również osoby m.in. w zawodzie *formowacz wyrobów ceramicznych, opiekun w domu pomocy społecznej, spawacz ręczny gazowy*. Deficyt ten wynika z faktu, iż na terenie powiatu ostrzeszowskiego funkcjonuje Fabryka Ceramiki Budowlanej, zakład zajmujący się produkcją wyrobów ceramicznych, jak również Domy Pomocy Społecznej, które zgłaszają duże zapotrzebowanie na pracowników o w/w kwalifikacjach, natomiast w ewidencji osób bezrobotnych brak jest zarejestrowanych osób spełniających stawiane wymagania.

Z zawodów nadwyżkowych, w których były zarejestrowane osoby bezrobotne, jednak w minionym roku nie zgłaszano ofert wolnych miejsc pracy, wyszczególnić należy takie zawody jak: *technik elektronik, technik handlowiec, technik rachunkowości, administracji, technik usług kosmetycznych, technik usług fryzjerskich, technik mechanik*. Sytuacja ta wynika z faktu, że osoby posiadające w/w zawody pomimo ukończenia szkoły średniej i uzyskania tytułu zawodowego, nigdy nie pracowały i nie nabyły praktycznych umiejętności, dlatego nie są konkurencyjne na otwartym rynku pracy. Bezrobotni ci pozostają w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, gdyż większość ofert wymaga doświadczenia zawodowego. W związku z tym osoby te nie spełniają wymagań pracodawców, nie podejmują zatrudnienia i nie mają możliwości nabycia doświadczenia zawodowego. Grupa ta jest najbardziej narażona na negatywne skutki zmian w gospodarce. Powiatowy Urząd Pracy w Ostrzeszowie podejmuje więc działania na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych m.in. poprzez kierowanie bezrobotnych na staż lub przygotowanie zawodowe w celu zdobycia przez nich odpowiednich umiejętności zawodowych, jak również dostosowując kierunki szkolenia bezrobotnych do zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.

Przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych, a także prognoza absolwentów umożliwia śledzenie zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy i kształtowanie się nowych kierunków edukacyjnych. W związku z czym umożliwia przewidywanie zawodów, na które w najbliższym czasie zapotrzebowanie będzie wzrastało oraz takich, w których liczba bezrobotnych może wzrosnąć.

Natomiast ze względu na sytuację na rynku pracy od osób bezrobotnych i poszukujących pracy, wymaga również elastyczności zawodowej oraz aktywności w zakresie uzupełniania deficytowych umiejętności zawodowych.